

TRGOVSKI LIST

Licejska knjižnica

Ljubljana

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 27. januarja 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 11.

Zaščita upnikov.

Gospodarska kriza in njene vedno škodljivejšie posledice so vzbudile tudi pri nas trgovske in industrijske kroge, da so začeli razmotrivati vprašanje uspešnejše zaščite svojih interesov. Pojavljajoče se insolvence ter že v navado došla zatezanja plačil so porodila misel za ustanovitev institucije, kakor že obstojajo v drugih deželah v raznih »društvih v zaščito upnikov« odnoso »društvih kreditov«.

Da se slišijo o tem mnenja ter se spravi cela akcija v tir, se je vršil dne 17. decembra p. l. v ta namen v posvetovalnici gremija trgovcev v Ljubljani sklicani sestanek, ki so se ga udeležili razen uglednejših interesentov trgovskih in industrijskih krogov še zastopniki Zveze trgovskih gremijev in zadrug, Trgovske in obrtniške zbornice, Zveze industrijcev, Odvetniške zbornice in Gremija trgovcev v Ljubljani. Ta sestanek je soglasno ugotovil potrebo ustanovitve institucije za zaščito upnikov. Skoro soglasno je obveljalo tudi stališče, da se osnuje za Slovenijo samostojna ustanova v Ljubljani in sicer v obliki »Društva v zaščito upnikov« po vzgladu društev enake vrste po drugih krajih. Izvolil se je pripravljalni odbor iz vseh prizadetih krogov z nalogo, da čim prej pripravi vse potrebno za ustanovitev takega društva.

Ne da bi se spuščali v podrobno razpravo o važnosti take institucije posebno za trgovske in industrijske kroge v Sloveniji, navajamo le v kratkih obrisih namen takega društva v zaščito upnikov. Glavna naloga društva bo, varovati s skupnim nastopanjem interese svojih članov proti dolžnikom, ki postanejo oziroma, ki pretijajo postati insolventni, doseči v primerih insolvenca najugodnejšo poravnano ter najuspešnejšo izvršitev takih poravnano, za primer konkurza skrbeti za najhitrejšie in najcenejše unovčenje sklada mase, dalje ščititi kreditni promet svojih članov z osnovanjem posebnih poslovalnic, kakor informacijskega oddelka, oddelka za inkaso, za pravno pomoč itd. Tudi bo naloga društva, uplivali na zakonodajo v cilju boljše varstva upravičenih zahtev upnikov.

Res je, da bo zahtevala organizacija take institucije mnogo truda in bo premostiti mnogo težkoč, vendar je gotovo, da bo ta ustanova s svojimi pripomočki za svoje člane največje koristi ter da bo že v bližnji bodočnosti pokazala vidne uspehe. Potrebno pa je, da se prizadeti trgovski in industrijski krogi ne samo polnoštevilno prijavijo za pristop k društvu, nego da tudi z osebnim delovanjem pripomorejo z njih lastnim interesom društvu do popolnega uspeha.

Ze prihodnje dni bo razposlal pripravljalni odbor vabila za pristop k društvu. Čim bo zbrano primerno število članov, se bo sklical takoj ustanovni občni zbor, ki bo izvolil društveno vodstvo ter dal končne smernice za podrobno organizacijo te ustanove.

Vabimo že sedaj zlasti načelstva gremijev trgovcev izven Ljubljane, da razpravljajo o gorenji zadevi ter med svojimi člani vzbudijo zanimanje za podrobno organizacijo te ustanove.

Podrobna pojasnila daje pripravljalni odbor za ustanovitev društva v zaščito upnikov za Slovenijo v Ljubljani pri Zvezi gremijev trgovcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Prirodno bogastvo Južne Srbije.

Svetovna vojna je povzročila, da se je občutno zmanjšala nabavna moč svetovnega konzuma. To čuti tudi industrija Slovenije, ki se nahaja v pretežni večini v stagnaciji, čemur je vzrok v prvi vrsti pomanjkanje konzuma. Naša podjetja obratujejo z omejitvami, višina produkcije znatno zaostaja za polno učinkovitostjo, cene se še nadalje polagoma rušijo ali pa kažejo tendenco ustalitve na nizkem nivoju. Omejujemo se danes skoraj samo na konzum Slovenije, kar pa ni v skladu z razvojem industrije. Potreba nam je ekspanzivnosti in ker je pri naših razmerah to za inozemstvo danes skoraj nemogoče, si moramo poiskati širši krog odjemalcev v naši državi in to zlasti v pokrajinah,

kjer je industrija še nezadostno razvita. Ze se opažajo pojavi, ki se smejo morda smatrati kot oznanjevalci boljše razvoja. Predejo se niti, da bi se vzpostavile ali pa sploh šele ustvarile vezi, ki naj omeje porazno rušenje cen, izvirajoče iz občega boja vseh proti vsem. Pisalo se je že o akciji Ljubljanskega velesejma v Makedoniji, kjer se namerava prirediti stalna razstava vzorcev v Skoplju. Zanimanje za to akcijo je med našimi industriji veliko, kljub temu, da ekonomskih razmer Makedonije skroda ne poznamo. Interesantna je oficijelna statistika trgovske industrijske zbornice v Skoplju o produkciji surovin v letu 1924:

1. pšenica	30.000.000	kg.	vrednost	96.000.000	Din
2. ječmen	25.000.000	»	»	62.000.000	»
3. koruza	30.000.000	»	»	75.000.000	»
4. seno (stisnjeno)	10.000.000	»	»	10.000.000	»
5. fižol droben	1.300.000	»	»	5.200.000	»
6. fižol debel	4.000.000	»	»	40.000.000	»
7. krompir	5.000.000	»	»	5.000.000	»
8. čebula	4.000.000	»	»	6.000.000	»
9. česenj	50.000	»	»	800.000	»
10. riž	800.000	»	»	4.000.000	»
11. makovo seme	200.000	»	»	2.000.000	»
12. opium	25.000	»	»	40.000.000	»
13. bombaž	120.000	»	»	6.000.000	»
14. janež	500.000	»	»	7.500.000	»
15. susan	200.000	»	»	2.000.000	»
16. kokoni sviloprejk	300.000	»	»	36.000.000	»
17. tobak	12.000.000	»	»	500.000.000	»
18. orehi	110.000	»	»	700.000	»
19. kostanj	450.000	»	»	1.800.000	»
20. jabolka	730.000	»	»	3.650.000	»
21. hruške	180.000	»	»	720.000	»
22. češnje (slive)	450.000	»	»	6.750.000	»
23. prediva	100.000	»	»	3.000.000	»
24. vrvarski izdelki	120.000	»	»	4.200.000	»
25. ovni	187.500	kom.	»	50.600.000	»
26. ovce	100.000	»	»	24.000.000	»
27. koštruni	48.000	»	»	18.400.000	»
28. koze	28.000	»	»	5.800.000	»
29. enoletna jagnjeta	56.000	»	»	15.000.000	»
30. voli	30.800	»	»	77.000.000	»
31. konji	15.000	»	»	42.000.000	»
32. bivoli	600	»	»	1.800.000	»
33. mežgi	660	»	»	2.100.000	»
34. osli	4.300	»	»	5.100.000	»
35. piščanci in kokoši	180.000	»	»	1.850.000	»
36. jajca	5.170.000	»	»	5.000.000	»
37. kaškaval sir	650.000	kg	»	26.000.000	»
38. navadni sir	150.000	»	»	3.700.000	»
39. maslo	140.000	»	»	7.000.000	»
40. zajčje kože	70.000	»	»	1.260.000	»
41. lisičje kože	12.000	»	»	7.440.000	»
42. kože od kun	1.200	»	»	1.900.000	»
43. kože od vider	300	»	»	360.000	»
44. kože od jazbecov	1.200	»	»	150.000	»
45. kože od divjih mačk	1.000	»	»	120.000	»
46. kože od dihurjev	500	»	»	75.000	»
47. kože od podlasie	200	»	»	50.000	»
48. kože od jagnjet	320.000	»	»	9.600.000	»
49. kože od koštrunov	160.000	»	»	8.000.000	»
50. kože od koz	50.000	»	»	2.000.000	»
51. kože od ovac	100.000	»	»	5.000.000	»
	133.042.260	»	»	9.425.000	»

Iz te statistike je razvidno ogromno bogastvo Južne Srbije, razvidna pa je tudi produkcija surovin, katere bi se zamogle predelati v fabrikate v naši industriji, deloma že obstoječi, deloma v novo se snujočih podjetjih. Opozorimo samo na makovo seme, opium, bombaž, janež, kolone-sviloprejk, predivo, volno, kože drobnice, kože divjačine itd. Tukaj je naši industriji odprta široka pot in njeni interesi so v polnem skladu z našimi občimi narodno-gospodarskimi interesi. Naj bi se te surovine predelavale doma mesto, da se izvažajo in da potem podlegamo interesom tuje industrije. Tako bi se naša industrija

navzlic svojemu do skrajnosti težavnemu položaju zopet dvignila in si ustvarila tako dolgo zaman pričakovanih preokret na bolje.

Predočena statistika nam tudi jasno kaže, da so to vsi produkti, ki se na svetovnem trgu prav lahko spravljajo v denar. Če vpoštevamo, da ima ta del naše države okrog dva milijona prebivalcev, in da ti vsi rabijo za svoje življenje neobhodno manj ali več industrijskih izdelkov, katere pa sedaj dobivajo v pretežni večini iz inozemstva, smo mnenja, da bi si naša industrija mogla pridobiti na tem trgu velik krog konsumentov.

Zapostavljanje Celja s strani direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Celjski inudustrijalni in trgovski krogi so po lastni inicijativi in sporazumu z Gen. Direkcijo Carin v Beogradu na svoje stroške zgradili najlepšo carinsko poslopje v Sloveniji spojeno z železniškim tirom, na kate-

rem je prostora za najmanj 30 vagonov. To poslopje po ugovoru pripada po dobi od 21 let brezplačno državi.

Namesto da organi državnih oblasti takšno privatno podjetje podpirajo, je Direkcija drž. žel. v Ljubljani

brez vsakega povoda izdala naredbo, po kateri se smejo na postaji Celje ocariniti samo one izvozne pošiljke, ki so predane v prevoz na postajah Celje-Dravograd-Meža odnosno one uvozne pošiljke, ki so namenjene za te postaje, to pomeni za postaje, ki ležijo na progi v Savinjski dolini. S to naredbo je uknila ocarinjenje pošilk za one postaje, ki so v smeri kretanja Celje-Maribor, odnosno Celje-Ljubljana.

Ta postopek je ne samo (glej čl. 61. car. zak.) nezakonit, nego s tem so odškodovani vsi oni trgovski krogi, kateri želijo ocariniti pošiljke v Celju.

Promet se je zadnji čas v Celju zelo omejil in je minimalen, tako, da Direkcija drž. železnic ni imela nikaškega razloga, to naredbo izdati. Trgovski krogi v Celju se obračajo tem potom na Direkcijo državnih železnic v Ljubljani z nujno prošnjo, da omejitev ocarinjenja v Celju v interesu normalenga razvoja kupčijskih poslov čim prej odpravi.

Rusko gospodarsko poročilo.

I. E. Šrom je napisal v Moskvi 5. januarja poročilo o vsem ruskem gospodarstvu. Priobčeno je v »Prager Presse«. V svrhu preglednosti ga je razdelil v več pododdelkov. Na kratko jih bomo pregledali.

I. Gospodarstvo leta 1924.

Sovjetsko gospodarstvo v l. 1924 se da takole označiti: Obdelani svet se je napram letu 1923 dvignil za 8 odstotkov, število vprežne in plemenske živine za 24 odst., prašičev za 65 odst. Industrijska produkcija je šla povprečno za 33 odstotkov gor, in sicer lahka industrija za 43 odstot., težka pa za 23 odst. Množina železniškega prevoza se je povišala za 35 odst., med tem število industrijskega prevoza za 45 odst. Obrat v trgovini (borze) se je dvignil za 40 odst., od tega obrat kartela in trustov za 55 odst. Obtok bankovcev se je pomnožil približno za dvakrat in pol. V razmerju do zadnjega predvojnega leta je izkazala obdelana površina 87 odst. sveta, industrijska produkcija 43 odst. sveta, industrijska produkcija 43 odst. sveta, proizvodno blago 47 odst., blagovni promet 38, množina denarnih sredstev 25 odst. Gospodarski stroj sovjetov je delal torej v splošnem s polovično močjo predvojnega gospodarstva.

II. Državno in zasebno gospodarstvo.

Državno gospodarstvo se v razmerju z zasebnim zaenkrat še množi; vzrokov je več, in prvi med njimi ta, da hoče država imeti v rokah večji del produkcije in prometa in s tem notranji in zunanji protekcionizem v razmerju do industrije, do trgovine in deloma tudi do zadružništva. Leta 1923 je krila zasebna industrija 38 odstotkov skupne potrebe leta 1924 pa samo še 18 odst. Absolutno je njena kapaciteta zrasla sicer za 64 odstotkov, a zrasla je tudi kapaciteta državne industrije in sicer za 105 odstotkov. Udeležba zasebnega kapitala v borznem obratu se je pravtako znižala, od 16 odstotkov na manj kot 8 odst.; bančni kredit se obrača skoraj izključno na državne inštitute in je dal privatnim zavodom za tretjino manj pomoči kakor leta 1923.

III. Finančno gospodarstvo.

Preteklo leto je označeno z izvedbo finančne reforme in z nadomestilom ničvrednih prejšnjih bankovcev po novih. Emisija se je izvršila na podlagi zakona, ki natančno določa njih polno kritje. Reformo označajo kot uspešno, ne prikriti-

vajo pa, da so tudi nevarnosti zraven. Stalno ogrožajo novo červoncovaluto produkcija in notranji blagovni promet, potreba dežele, še zmeraj majhna kupna moč, nezadostna produkcijska kapaciteta in slaba delovna moč delavcev, nepravo razmerje med cenami industrijske in poljedelske produkte itd. Finančna politika, ki jo vodi v prvi vrsti Sokolnikov, hoče iti še nadalje po začetni poti naprej in izvesti nekaj izpopolnitev na polju proračuna, davkov in kreditov: v proračunu naj se kar moč veliko varčuje; posamezni poljedelski davki naj se reducirajo in se izpelje njih progresivnost, pri čemer je treba določiti neobdavčni eksistenčni minimum; prisilna posojila se bodo ustavila in bodo najemali manjša prostovoljna posojila posojila na kratek rok.

IV. Produkijska in prodajna kriza.

Da ni produktivna moč delavcev večja, je poseben vzrok: veliko obratov ne more izplačati med ob pravem času in ostanejo dolžniki delavcev; to pa zato ne, ker jih za njih dobave državni organi sami ob pravem času ne plačajo. V tem oziru trpi največ kovinska industrija, ki je velik upnik prometnega komisarja, obenem pa velik dolžnik svojih delavcev, dolžnik države z ozirom na davke ni dolžnik državne zavarovalnice z ozirom na zavarovalne premije. Znani komisar Džerdžinski je izdal sicer stroga tozadevna povelja, ki se pa v učinku ne bodo še tako hitro poznala.

V. Zadrugišništvo.

Prav tako težaven je položaj zadrugišništva, ki niti oddaleč ne izvršuje onih nalog, ki mu jih je dal še Lenin. Več činitelj, posebno iz industrijskih krogov nasprotno celo trdi, da so podpore za zadrugišništvo v marsikakem oziru takorekoč proč vržene. Dejstvo je, da je zadrugišništvo preveč zadolženo in mora večkrat likvidirati. To državna industrijska podjetja prav dobro vedo in ne marajo dati zadrugam nobenega kredita več. Stvar je postala tako resna, da prodajajo nekateri trusti zadrugam samo proti gotovini, kar jih spravi seveda v še bolj neprijeten položaj. Množijo se glasovi, ki pravijo (Hinčuk, Lešava), da je tako postopanje napram zadrugištvu nedopustno: vse, kar se je s težavo zgradilo, se s tem zopet uničuje.

VI. Proračun in državna banka.

Proračun za četrtletje januar — marec 1925 so spravili v ravnovesje s kreditnimi operacijami v višini 14 milijonov rubljev in s kovanjem srebnih in bakrenih novcev za 25 milijonov rubljev. Redni izdatki znašajo 497.791.000 rubljev, izredni 86.860.000 rubljev. Rednih dohodkov bo 541.286.000 rubljev.

Državna banka je izdala do 1. januarja 1925 za 595.926.200 rubljev bankovcev, za 22.579.500 rubljev več, kakor je bilo stanje v sredi decembra. Neizrabljena emisijska pravica je znašala 1. januarja samo 1.531.800 rubljev, napram več kot 20 milijonom v sredi decembra. Ta izraba emisijske pravice skoro do

meje zakonite možnosti se da razložiti izključno le vsled bližajočega se novega leta in s tem v zvezi z zvišanimi zahtevami do banke.

Kar se tiče kritja izdanih bankovcev s polnovrednimi garancijami, je treba navesti najprvo dviganje zlate zaloge za 5.653.440 rubljev in zvišanje dobrih inozemskih valut za 1.252.500 rubljev. Zaloge platine je ostala napram 16. decembra nespremenjena, in znaša polno kritje 253.600.000 rubljev, to se pravi, okoli 42,5 odst. emitirane množine bankovcev. To kritje je večje kakor zakonito zahtevana garancija, je pa napram 16. decembru za približno 1 odstotek manjša.

Kurz červonca je kazal leta 1924 dva posebna znaka. Pred izvedbo denarne reforme je šel kurz zelo gor, kar se vidi na primer iz razmerja do funta: 1. januarja 1924 si moral dati na borzi v Moskvi za 1 funt 9.40 rubljev, 1. aprila pa samo 8.36. Brž pa ko so začeli z vrednotno reformo, se je kurz červonca polagoma pomiril in je postal sledajče stalen, zlasti v razmerju do dolarja. Vse drugo kolebanje je pa samo v zvezi s kolebanjem inozemskih valut, zlasti z zadnjim dvigom funta in holandskega goldinarja. Tudi napram zlatu se je kurz červonca tekom leta 1924 dvignil: za 1 zolotnik zlata (nekaj čez 4 grame si plačal 1. jan. 1924 v prostem prometu 5.65 rubljev, 1. julija samo še 5.10 in 1. jan. 1925 samo 5.

VII. Borze.

Moskovska in leningrajska (petrograjska) borza sta bili v splošnem slabo obiskani. Največ se je še trgovalo s funti. 5. jan. 1925 so bile notacije na moskovski borzi te-le: funt šterlingov 9.24, dolar 1.945, švedska krona 0.523, finska marka 0.048, italijanska lira 0.081, holandski goldinar 0.786, francoski frank 0.104, vse v rubljih. Druge valute niso notirale.

VIII. Konjunktura.

Okoli Novega leta je bila konjunktura taka-le: Naladno dviganje cen, splošno povzročeno po dviganju cen poljedelskih pridelkov. Promet v veletrgovini je bil nekoliko manjši kot prej, deloma vsled pomanjkanja blaga, deloma pa tudi vsled pomanjkanja denarja. Tudi promet v mali trgovini je šel nazaj, pa ne toliko kakor v veletrgovini. Vzroki: Kmeti so davke plačevali, pota so bila slaba, deloma so se pa kazale tudi še posledice slabe letine.

IX. Žitni trg.

Žitni trg se je v zadnjem času temeljito spremenil, ne toliko v počasno a stalno dvigajočih se cenah, kakor v spremembi krajev, ki žito prodajajo. Sicer je centrum oskrbe z žitom zmeraj še Ukrajina in jugovzhod in šele na drugem mestu Sibirija in dežele ob Uralu; vendar so pa trgovski krogi ugotovili, da je Ukrajina s svojimi zalogami žita že skoraj popolnoma na koncu in da je danes žitna trgovina mogoča le s Sibirijo. Toda Ural in Sibirija moreta dati danes

kvečjemu le četrtino potrebnega žita in je torej zmanjšani dovoz iz drugih krajev nekaka nevarnost za preskrbo prebivalstva z žitom. Položaj postane vsled nepravilnega razmerja med cenami za moko in za žito še bolj zamotan; to izkoriča zasebni kapital, ki večinoma žito kupuje in moko prodaja. Zgodi se lahko, da bo morala država letos žito importirati! Na Ruskem! Finančni komisar Sokolnikov je to že v svoji noveletni izjavi ugotovil in obenem povedal, da bo potrebovala sovjetska vlada za ojačeni import 43 milijonov zlatih rubljev, ki jih bo dobila iz povišanih davkov in pristojbin itd.

X. Nafta.

Nafta se dobro prodaja. Neka francoska skupina je naročila na primer 160 tisoč ton bencina (65 odst. težkega, 35 odst. lahkega) in 70.000 ton mineralnega olja, ki ji ga morajo dobaviti tekom dveh let. Cene nafte (frank tam) so bile na posamnih ruskih borzah te-le: surova nafta v Baku 48 kopek za pud (16.38 kg), v Nižnjem Novgorodu 69.5, v Moskvi 87. Mazut (nafta za kurjavo): Baku 38, Novgorod 58.5, Moskva 76. Bencin za zračna letala: Baku 528, Novgorod 631, Moskva 626. Itd.

Od novih državnih trustov so potrdili pravila železnega in strojnega trusta Gonoza, ki razpolaga s kapitalom 115.6 milijonov rubljev, nadalje pravila permškega rudniškega trusta, 45 milijonov itd.

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a

znanka
Gritzner in Adler
za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana
bilzu Prešernovega splošnega
Pouk v vezen u brez lačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko Telef. n. 913 Na malo

Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

63. Naši ključavničarski izdelki.

Izdelki naših ključavničarjev obrtnikov niso le ključavnice in okovi, kakor nekdanj, ampak štedilniki, peči iz črne pločevine, hišna vrata, postelje iz paličnega železa, ograje za stopnišča, spomeniki, razna popravila, popravila ključavnic, izdelovanje ključev za stare ključavnice itd. Tovarniško izdelovanje ključavnic in okov je pri nas popolnoma izpodrinilo obrtniške izdelke. Vlti ključji so povsem izpodrinili druge ključje.

Ključavničarska obrt je razširjena po vsej državi, samo v ravnini se več bavi s popravilom strojev, v nekaterih krajih tudi z izdelovanjem plugov, ponekod z instalacijo vodovodov

in sličnimi deli, prilagoduje pa se vedno še novim opravilom, ker stara poenjujejo. V zadnjem času si posamezniki pomagajo z nabavo motorjev in strojev za kovanje, vrtnenje, struženje itd., osobito v Vojvodini, Sloveniji, Hrvatski in Slavoniji.

Pravi ključavničarski izdelki proizvajajo se pri nas na tovarniški način v Kamniku in v Domžalah, Zagrebu, Virovitici, Karlovcu, Sarajevu in v Novem Sadu. To so gotovo vsi novi obrati, ki so se otvorili po osvoboditvi.

Vzlic obstoju naših tovarn se znatne količine ključavničarskih izdelkov tudi uvažajo. Tako se je l. 1920 uvozilo ključavnic in ključev 451.403 kg v vrednosti 5.193.467 Din, okov za vrata, okna, pohištvo, vozove in slične potrebščine gradbene stroke 633.835 kg v vrednosti 4.285.062 Din. Upamo, da bo naša industrija ta veliki uvoz preprečila, ko se ji bo s carinsko zaščito nudila možnost, da se opomore in bolje razvije ter zaposli.

V Kamniku se nahaja Kranjska tovarna železnega, ključavničarskega in kovinskega blaga »Titan« d. d. Na leto izdelala okoli 100 vagonov ključavničarskega blaga in okov za različne gradbene in druge namene vseh vrst in splošno priznane dobre kvalitete. Izdelala na leto približno: 3 milj. spojnice za okna in vrata vseh vrst; 250.000 ključavnic za vrata in hišna vrata vseh vrst; 12 vagonov raznih tečajev; 20 vagonov zapahov za vrata in okna; 15 vagonov drugih okov za okna, vrata, kovčke in skrinje, na primer zapirice, okenske drogove, okove za okvirje oken, okove za ročne kovčke, okove za žaluzije itd. Poleg tega izdelala 50 vagonov pocinjene posode in 30 vagonov cevi, peči, štedilnikov. Sedaj se dovršuje livarna za izdelavo litin, približno 10 vagonov na leto. V tej livarni se bodo izdelovali ključji vseh vrst in vsakovrstni izdelki za vltite peči in ključavnice. Vsi ti izdelki ne predstavljajo niti 50% kapacitete tega podjetja.

Delavcev zaposluje 400, moglo bi se jih zaposliti pa tudi približno 700. Tovarna ima hidroelektrično centralo z 250 konjskimi silami.

(Dalje sledi.)

BUDDHA

AKO PIJEŠ BUDDHA-ČAJ

VŽIVAJŠ ŽE NA ZEMLJI RAJI

TRADE MARK

Trgovina.

Pomanjkanje soli v Sloveniji. Uprava državnih monopolov je na ponovno opozorilo Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani glede pomanjkanja soli odredila, da se v Sloveniji potrebna množina soli pospešno odpošlje v Ljubljano iz skladišča v Senju. Iz Senja dospe v Ljubljano toliko soli, da bo zadostovala do takrat, ko dobi ljubljansko skladišče

LISTEK.

Herbert N. Casson:

Dvanaest tipov.

(Nadaljevanje.)

Četrti tip:

KUPI SAMO, KAR MOREŠ ZOPET PRODATI!

Naj vam nikoli ne ostane stvar, katere ne morete zopet prodati! To je četrti tip.

Če hočete spoznati njegov pomen, potem morate vprašati velike trgovce.

Vsak velik trgovec je enkrat v svojem življenju obvisel, ker je pozabil na ta tip. Tisoči so na ta način izgubili vse svoje prihranke.

Ne kupite nikdar nobene stvari samo zato, ker vam ugaja. Razven, če ste v stanu, da svoj denar izgubite, ne da bi se vam bilo treba zaradi tega razburjati.

Skoraj vsak kupec naredi v začetku to napako: Kupi blago, ki odgovarja njegovemu osebnemu okusu, da šele potem spozna, da sicer niko-

mur drugemu ne ugaja; to blago obleži — popolna izguba — na njegovih policah.

Na tisoče ljudi zagreši to napako, kadar kupuje stavbišča. Zgrade hišo v silno oddaljenem kraju. Pet let pozneje, če hočejo hišo prodati, odkrijejo, da je noče nihče kupiti. Nima nobene tržne cene in morajo jo prodati ali za slepo ceno ali pa leta dolgo čakati, da se najde čudak, ki jo hoče imeti.

V vsakem oddaljenem kraju najdete na kakem griču čudno, na pol razpadlo hišo — stotisoče je veljala in za par tisočev je bila prodana, spomenik zgraditeljeve nespameti, ki je prezrl ta četrti tip. Sezidal je hišo, katere ni bilo mogoče prodati.

Velikomestnež, bolj umetniško, ko trgovsko nadarjen, je sezidal v daljnem premetju vilo in to v času, ko so bili stavbni stroški posebno visoki. Sezidal jo je v svoji lastno veselje s čudno streho, parketnim tlom, ateljem in pisanimi barvanimi stekli.

Ves svoj denar je v to naložil. Neka dne je bilo v časopisih naznájeno: »Hiša se proda za polovico stavbnih stroškov.« Prodal jo bi tudi

za četrtino in izgubil bi 75 odstotkov, ker je pozabil na ta četrti tip.

Nek drugi velikomestnež, ki si je prihranil nekaj denarja, je kupil deleže majhne družbe, neke lokalne tovarne. Najbrže so ti deleži še danes ravno toliko vredni, ko tedaj, ko jih je kupil. Toda niso tržno blago in če bi jih hotel prodati sedaj, potem ne bi našel kupca. Mora jih ali obdržati ali pa prodati zelo poceni.

Zopet drug podjetnik je kupil patent za nek nov stroj. Če bo s patentom vse v redu, če bo mogoče izdelati stroj poceni in če ga bo občinstvo želelo, tedaj more zaslužiti premoženje. Na ta tri »čec« je pozabil, ko je kupil patent. Sedaj ga bi hotel prodati, toda nihče ga neče kupiti.

In tako gre naprej. Takih primerov je na tisoče. Dejansko naredi vsak, ki ima denar, enkrat to napako: Kupi, česar ne more prodati.

Če kupujete, potem morate vedno imeti gotove resnice pred očmi:

Prvič: Vaš okus se more spremeniti. Hiša, ki vam danes ugaja, more postati vam, ali še bolj gotovo vaši soprogi, jutri nevšečna.

Drugič: Za ceno je merodajno popraševanje in ne nabavni stroški ali vrednost predmeta. Cena stvari je to, kar je pripravljen za njo drug plačati. Zrakoplovni hangar se proda morebiti za 100.000, redka znamka pa za dva milijona.

Tretjič: Ne smete izdati denar za voljo kaprice in si domišljati, da ste denar naložili. Kupite, kar vam ugaja — da — toda samo če ste v stanu, da zavržete denar.

Četrtič: Čim bolj edinovrstna in ne navadna je vrednota, tem manj je verjetno, da najdete za njo kupca. Čim bolj navadna je stvar, tem večje je število onih, ki so jo pripravljene kupiti.

Navadni ljudje hočejo navadne stvari — in devet desetih vseh ljudi je navadnih. To je dejstvo, ki ga le premnogi prezro.

Čim bolj svojevrstna, originalna in osebna je stvar, tem več boste na njej izgubili, če jo boste prodali. Te čudne resnice umetniško nadarjeni ljudje nikakor ne morejo razumeti in skoraj vsi ljudje jo prezro, kadar kupujejo.

(Dalje sledi.)

preodkazano množino 3.500.000 kg, ki dospe v Ljubljano preko Trsta, kamor je ladja s to množino že na potu.

Prepoved izvoza in maksimalne cene za pšenico v Rumuniji. Rumunija je slovela vedno kot država, ki je zavzela prvo mesto glede izvoza pšenice. Vendarje bila lanskoletna žetev tako nezadostna, da je nastala pri oskrbi rumunskega prebivalstva s pšenico zelo kritična situacija. Zato je smatral ministrski svet v Bukarešti za potrebno, da je izdal prepoved za izvoz pšenice in pšeničnih produktov. Prepoved se glasi tako: Pšenica in njeni proizvodi se kvalificirajo kot predmeti prve potrebe za prehrano ljudstva in se zato izvoz teh predmetov prepoveduje. Ustanavlja se maksimalna cena za pšenico v iznosu 95 tisoč lejev za vsaki vagon od 10.000 kilogr. loco proizvajalec ali lastnik. Ta cena se razume za pšenico z najmanj 74 kg žive za hl in s 5% primesi. Za vsak kilogram izpod 74 kg in s primesjo nad 5% se mora dovoliti primerni odbitek od cene. Rumunski mlinci morajo producirati iz pšenice samo enoobrazno moko s 85% ekstrakcije od zmlete količine pšenice. Kot maksimalna cena za enoobrazno moko se je določila z iznosom 1 leja za kg loco mlin za celokupno tuzemstvo. Občine ne smejo plačevati na te proizvode nobenih davščin. Za kruh, izdelan iz take moke, se določa za celo državo maksimalna cena v iznosu 10 in pol lejev za kilogram z izjemo onih občin, v katerih ni mlinov in se v takih občinah sme cena za kruh povišati na 11 lejev za kilogram.

Sobotno borzno poslovanje na Dunaju in v Pragi. Borzi na Dunaju in v Pragi sta začeli s poslovanjem tudi ob sobotah. cemuegsko umlhwy umlhwy umlhwym

Carina.

Zaščitna carina na kmetijske stroje. Iz Beograda poročajo, da se bo na iniciativo ministrstva za kmetijstvo in vode sklicala anketa, ki se bo pečala z vprašanji uvedbe zaščitne carine na kmetijske stroje.

Znižana carina za cement. Naša vlada je znižala izvozno carino za domač cement za 35%.

Denarstvo.

Pomankanje 25 parskih bankovcev. Po obvestilu delegacije ministrstva finance v Ljubljani je finančni minister odredil, da morajo državne blagajne pri vsakem izplačilu odšteti stranki tudi po 10 Din drobiža v bankovcih po 25 par. Direkcija pošte in brzojava v Ljubljani je vsled tega izdala okrožnico, da mora pošta pri vsakem izplačilu odšteti znesek izpod 10 dinarjev v bankovcih po 25 para, če pa pošta izplača stranki okrogel znesek, ji mora odšteti za 10 Din tega drobiža. Tako naj postopajo pošte tudi, kadar izplačujejo prejemke državnem uslužbencem. Sploh morajo pošte skrbeti, da spravijo čimveč tega drobiža v promet. Pošte naj teh bankovcev ne odvajajo, kakor je to običajno, ampak naj jih porabijo za svoja izplačila.

Trgovino v valutami je dovolilo finančno ministrstvo zastopstvu »Putnik« v Mariboru.

Proti poslovnim menicam. Sarajevska Trgovska in obrtniška zbornica se je obrnila z obširno spomenico na upravo Narodne banke, v kateri pravi, da je nemogoče izvesti v Bosni naredbo, da morajo imetniki kredita pri Narodni banki izrpati vsaj 20% kredita potom čisto poslovnih menic. Zbornica ugovarja in dokazuje, da bazira vse gospodarsko življenje v Bosni na agrarnih odnosih, po katerih vidi 90% prebivalstva samo enkrat v letu sadove svojega truda. V resnici ni bilo kratkoročnih menic v Bosni v večjem številu niti v predvojnem času. Ako bi Narodna banka, se izvaja v spomenici, zahtevala, da se spremeni značaj svojega meničnega portfelja, in da dobi brezpogojno 20% poslovnih menic, ne bi s tem sanirala našega gospodarskega položaja, ampak nas bi s tem dovedla samo še v večje težave in nevarnosti, katere bi mogle spričo kritične faze, v kateri se nahajamo, povzročiti popolnoma nevzdržne posledice in dovesti do poloma posamezne enote našega narodnega gospodarstva.

Porast hranilnih vlog na Dunaju. Hranilne vloge pri dunajskih bankah in hranilnicah izkazujejo v mesecu decembru 1924 napram prejšnjim mesecem porast v iznosu 180.249 milijonov avstr. kron.

Tekom leta 1924 se je ugotovilo, da je znašal celokupni porast vložkov 1182,5 milijard avstr. kron, medtem, ko je porast v letu 1923 znašal samo 390 milijard.

Davki in takse.

Za reformo posebne pridobnine. Dne 29. t. m. se vrši pri generalni direkciji neposrednih davkov anketa o novem načrtu zakona o obdavčevanju podjetij, ki javno polagajo račune. Ankete se udeležijo tudi zastopniki gospodarskih korporacij in organizacij iz Slovenije, ki so se zbrali dne 23. t. m. v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se posvetujejo o načrtu, katerega namerava finančna uprava uveljaviti potom prihodnjega finančnega zakona. Na sestanku so se premovala posamezna določila novega načrta in stavili nasveti za izpremembo priredbene tehnike in davčne izmere. Osobito se je vsestransko povdarjalo neznosnost, katero vstvarja podjetjem priračunavanje v bilančnem letu plačanih davkov bilančnemu donosu in običajnost, katero povzroča pobiranje visokih okrajnih in občinskih doklad na posebno pridobnino. Finančna uprava je sama uvidela nujno potrebo reforme in izenačenja posebne pridobnine in izdelala osnutek za reformo, ki v bistvu tvori primerno podlago za anketo. Upamo, da bo vstrajala na tej poti in uvaževala tudi izpreminejvalne predloge, ki imajo namen sedanje neznosno breme vsaj nekoliko omiliti.

Sezonsko obračunavanje trošarine pri pivovarnah. Na zahtevo pivovarn je centrala industrijskih korporacij v Beogradu zahtevala pri Generalni direkciji neposrednih davkov, da se dovoli pivovarnam obračunavanje trošarine za celo sezono, t. j. za pet mesecev.

Promet.

Otvoritev nove železniške proge. Dne 25. t. m. se je slovesno otvorila novo zgrajena železniška proga Užice—Vardište, ki bo vezala ozkotirne srbske železnice z bosanskimi ozkotirnimi železnicami.

Nova pošta. Po naredbi ministrstva se je dne 12. t. m. otvorila v področju ljubljanske poštne direkcije v državnem

zdravilišču Topolšica pri Šoštanju nova pošta tretjega razreda. Poštni okoliš tvorijo ti-le kraji: Topolšica, Topolšica-toplice, Lom in Sv. Jakob. Ta selišča so se izločila iz okoliša pošte Šoštanj. Topolšica-toplice in Sv. Jakob tvorijo krajevno dostavni okoliš pošte Topolšica, v Lom pa bo dostavljal selski pismo-voja vsak dan razen ob nedeljah. Nova pošta ima ob delavnikih dvakratno, ob nedeljah in praznikih pa enkratno zvezo s pošto Šoštanj.

Železniška konferenca. Dne 27. t. m. se vrši na Dunaju konferenca glede dolgov Južne železnice. Na tej konferenci bo naš zastopnik centralni nadzornik ljubljanskega ravnateljstva g. dr. Vončina.

Konferenca glede enotnega voznega reda. V ponedeljek, 26. t. m., se je začela v Dubrovniku konferenca srednje-evropskih držav, na kateri bodo razpravljali o enotnem voznem redu za tovarne vlake. Zastopane bodo: Jugoslavija, Češko-slovaška, Poljska, Avstrija, Italija, Bolgarija in Madžarska.

Italijansko-avstrijski dogovor glede železniškega prevoza. Dne 22. t. m. zvečer je bil podpisan v palači Ghigi dogovor med Italijo in Avstrijo glede uvedbe neposrednih pristojbin za železniške prevoze med obema državama, da se s potrebnimi olajšavami okrepijo medsebojni prometni odnosi ter pospešujejo hitri prevozi na ozemlju obeh držav. Ta dogovor je bil predviden že v trgovski in plovitbeni pogodbi, ki je bila sklenjena med Italijo in Avstrijo v aprilu 1923. Dogovor vsebuje tudi posebne določbe, na podlagi katerih se odmeri neposredna pristojbina za blagovni prevoz na italijanskem ozemlju preko Benetk in južnega Tirolskega v Avstrijo. Podpisala sta sporazum za Italijo Lodovico Luciolli, državni svetnik in za Avstrijo dr. Rauscher, ministerijelni svetnik.

TRBOVELJSKI PREM OG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREM OG, ŠLEZIJSKE BIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plaćilo tudi na obrokel

Zlatorog terpentinovo milo,

na boljši domači izdelek, ne sme manjkati v nobeni trgovini! Vsaka gospodinja, kateri je prala enkrat s tem milom, ne bo več kupila drugega mila!

Iz naših organizacij.

Trgovski ples v Ljubljani. V nedeljo se je vršil v veliki dvorani »Uniona« tradicijski trgovski ples. Tudi letošnja prireditelj naših trgovcev je nov dokaz za to, da zavzema trgovski ples vsako leto najodličnejše mesto med vsemi elitnimi predstavnimi prireditvami. Cela prireditelja: dekoracije, cvetlice, blesk, ves aranžma, družba, sploh vse je tvorilo tako lepo, harmonično sliko, ki mora služiti našemu trgovskemu društvu »Merkur« v izredni ponos. Že vhod v dvorano, kjer te je sprejel špalir svečano oblečene, zale naše trgovske mladine, njej na čelu velezaslužni društveni predsednik g. dr. Fr. Windischer, ki je sprejemal goste, te je spravil v svečano razpoloženje, ki je postopno raslo, čim si se ozrl na apartno s preprogami, zelenjem in cveti oki načno balustrado, kjer so se zbirale najodličnejše dame, zastopniki oblasti, konzularnega zbora, korporacij, društev in starešine naših poslovnih krogov. Dvorana je bila kmalu po napovedani uri polna in poloneza, ki jo je otvorila gospa ministra dr. Žerjava s predsednikom g. dr. Windischerjem, je bila za gledalca izreden defilé, ki ga ne vidimo pri nobeni drugi prireditvi. Ob občnih zborih pokazuje »Merkur« svoje uspehe na polju stanovske organizacije in uspehe pri pospeševanju interesov slovenskega trgovstva, s svojo plesno prireditvijo

pa nam dokazuje, da je družabni nivo našega trgovstva dosegel stopnjo, ki more biti v ponos ne samo trgovcu, ampak tudi slehernemu Slovencu. Taki uspehi se ne dajo doseči v enem tednu, mesecu ali letu, ampak so rezultat podrobnega in vztrajnega organizacijskega, kulturnega in prosvetnega dela dolgih let, zahtevali so veliko požrtvovalnosti naših gospodarskih delavcev, predvsem g. dr. Windischerja, ki predseduje tej za procvit slovenskega trgovstva najbolj zaslužni organizaciji. Ako pa že pišemo o tej elitni prireditvi, ki nam jo je nudilo v nedeljo trgovsko društvo »Merkur«, smo primorani omenjati, da je bil aranžma tega večera v rokah g. P. Fabianija, ki je s svojo spretnostjo in svojim okusom dal celi prireditvi toliko bleska in sijaja. Istotako bodi omenjen tudi društveni tajnik gosp. V. A. Urbančič, ki je žrtvoval, kakor za vse društvene prireditve, tako tudi za ta večer obilo truda in dela.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da so bili na zadnjem obnem zboru izvoljeni v odbor sledeči gg.: Načelnik: Fran Stupica; podnačelnika: Skaberne Avgust, Gregor Ivan; odborniki: Novak Ivan, Simončič Ivan, Kaučič Josip, Ambrožič Miroslav, Volk Avgust, Šterk Peter, Hieng Ernest, Lantar Fran, Kanc Anton, Derenda Fran, Železnikar Ivan, Čadež Gvido; namestniki: Gajšek Ivan, Breznik Venčeslav, Turk Vilko, Fabiani Pavel, Ravhekar Anton, Zorc Ivan.

TRGOVSKI KOLEDAR 1925

je izšel.

Naroča se pri Slov. trg. društvu „Merkur“ v Ljubljani, Gradišče 17/1. Cena s poštnino Din 20.—

Razno.

Priprave za Mednarodno razstavo dekorativnih in industrijskih umetnin. Pripravljali odbor za mednarodno razstavo dekorativnih in industrijskih umetnin v Parizu, je imel dne 23. t. m. v prostorih ministrstva trgovine in industrije, pod predsedništvom načelnika dvornega svetnika g. dr. Rudolfa Marna sejo, na kateri je izvolil za častnega predsednika profesorja univerze arhitekta Josipa Plečnika, za podpredsednika pa akademičnega slikarja in umet. konzulenta g. Fran Tratnika. — Pripravljala dela za razstavo, ki se bo otvorila že 1. aprila t. l., so v najlepšem teku, obžalovati je samo, da se je naša vlada tako pozno odločila za sodelovanje, tako da je za priprave na razpolago samo še kratek čas. Treba bo mnogo dela in truda, da sploh omogočimo udeležbo Slovenije na tej razstavi. Naloga pripravljalnega odbora je težka in odgovorna, zato je neobhodno potrebno, da pri pripravah za razstavo sodelujejo najširši krogi. Osobito naj bi se šlo delegatom odbora, ki bodo tekom prihodnjega tedna obiskali naša obrtniška in industrijska podjetja, povsod kolikor mogoče na roko ter naj bi se jim pri izbihi predmetov vsestransko pomagalo. — V splošno informacijo bodi navedeno, da se bo razstava po razstavnih predmetih delila v pet skupin. In sicer bo v I. skupini zastopana: Arhitektura (kamen, les, metal, keramika, steklo.) V II. skupini: pohištvo (les, koža, metal, keramika, steklo, tkanine, papir, knjige, zabavne igre in igrače, naučni aparati, godbeni instrumenti, transportna sredstva). V III. skupini: obleka in nakit (obleka in pripadki, moda, cvetje in perje, parfumerija in nakit). V IV. skupini: gledališka, ulična in vratarska umetnost. V V. skupini: vzgoja in pouk. — Razstava se bo vršila v galerijah Esplanade invalidov, v prostorih Grand Paleja, ter v ta namen posebno zgrajenih paviljonih in kioskih. Ves razstavnih prostor meri 28 ha. Za Jugoslavijo se postavi poseben paviljon, ki bo zgrajen po načrtu arhitekta g. Hribarja iz Zagreba. O podrobnostih glede razstave se bode še poročalo. Interesenti se naj za informacije obrnejo neposredno na pripravljali odbor osebno na posamezne člane odbora, ki so gg.: profesor tehnične srednje šole g. Oton Grebenc, tajnik Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Ivan Pless in ravnatelj Osrednjega zavoda ženske domače obrti g. Božo Račič. Pri sejah odbora sodeluje stalno tudi načelnik ministrstva trgovine in industrije dvorni svetnik g. dr. Marn, sekijski svetnik g. dr. F. Ratej, načelnik prosvetnega oddelka g. dr. Pestotnik ter eksperti, ki se bodo vabili k sejam po potrebi, za vsak predmet posebej.

Naša letina sliv v letu 1924. Po zadnjih podatkih poljedelskega ministrstva se je dovozilo na vsa tržišča s slivami lani 3 milijone kg posušenih sliv. Od tega se je uvozilo 1 milijon 800 tisoč kg v inozemstvo.

Materijal za trgovske pogodbe. Za hitrejše zbiranje materijala za sklenitev trgovskih pogodb z onimi državami, s katerim še niso sklenjene, prosilo je ministrstvo trgovine potom okrožnice vsa ministrstva in pristojne ustanove, da zberejo v najkrajšem času potreben materijal in ga naslovijo ministrstvu trgovine in industrije.

Jugoslovansko-ogrška pogajanja odgodena. Na današnji popoldanski konferenci med jugoslovansko in ogrsko delegacijo je prišlo do ostrih prerekaj. Ogrski delegat dr. Vodjaner je izjavil, da mora zaprositi pri svoji vladi novih navodil, radi česar so bila pogajanja odgodena do 28. t. m. Takrat bo šele mogoče razpravljati o železniških tarifih in ostalih še visejih vprašanjih.

Anketa o živinorejstvu. Anketa o živinorejstvu, ki bi se morala vršiti že meseca novembra pr. l., se bo vršila tekom meseca marca t. l. Na tej konferenci bodo sodelovali vsi strokovnjaki za živinorejstvo.

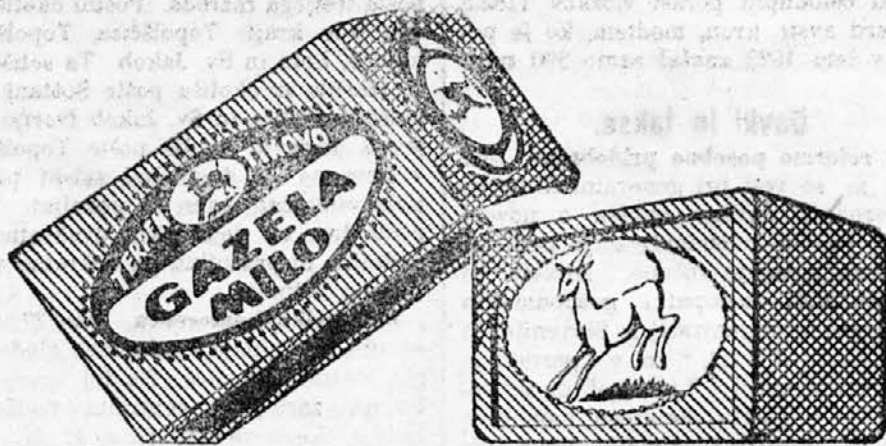
Rusko-japonska pogodba in Zedinjene države. Rusko-japonska pogodba je napravila na ameriške politične kroge globok utis. Uradni krogi so mnenja, da morajo Zedinjene države čimprej priznati Zvezo sovjetskih socialističnih republik, kajti sovjetska vlada ni prehodnega značaja, marveč se je v sovjetski Rusiji že močno utrdila. Nadaljni razlog za priznanje sovjetske Rusije tiči tudi v dejstvu, da so ameriški trgovski krogi s sedanjo politiko Zedinjenih držav jako nezadovoljni, ker ovirajo uveljavljanje ameriških trgovcev na daljnem vzhodu. Oni, ki najbolj vroče zagovarjajo priznanje sovjetske Rusije, se sklicujejo na preobrat v javnem mnenju. Ameriška javnost ne goji nikakega sovraštva napram sovetom; pač pa želi, da se jih čimprej prizna v interesu medsebojne gospodarske povzdige.

Delovanje donavske komisije. Določeno je, da se bo hidro-tehnična donavska komisija, v kateri sodelujejo vse podonavske države razen Bolgarije, sestala 2. aprila t. l. v Meranu in da bo nadaljevala že začeta pogajanja o prometu na Donavi.

Državna borza dela v Mariboru. Od 18. januarja do 24. januarja je bilo pri tej borzi 88 prostih mest prijavljenih, 206 oseb je iskalo dela, v 54 slučajih je borza posredovala uspešno in 8 oseb je odpotovalo; od 1. januarja do 24. januarja 1925 je bilo pri tej borzi 453 prostih mest prijavljenih, 850 oseb je iskalo dela, v 270 slučajih je borza posredovala uspešno in 22 oseb je odpotovalo.

Statistika draginje v Franciji. Po neki statistiki francoskega ministrstva dela je morala družina, obstoječa iz 4 članov, v Parizu plačati koncem leta 1924 (po cenah iz leta 1914) za prehrano skoro štirikrat več; za gorivo nekaj nad tri in pol več; za stanovanje dvakrat; za obleko 4 in pol krat in za ostale potrebe 4 in pol krat več.

Žitna produkcija v Franciji. Francoski uradni list je objavil okrožnico poljedelskega ministra, naslovljeno na prefekte, v kateri pojasnjuje poljedelsko stanje Francije, ter priporoča perfekto, da posvetijo največjo pažnjo žitni produkciji, ki se mora neogibno zvišati. Glede prihodnje žetve pravi okrožn. naslednje: Površina z žitom posejanega polja se je povečala za 210 tisoč ha napram površini iz leta 1923; tudi večje množine umetnih gnojil so se uporabile pri letošnji setvi. Spridčo dosedanjih žitnih cen na svetovnih trgih priporoča minister, da sejejo francoski poljedelci pšenico. Poljedelci! Nadaljuje okrožnica, se nikakor ne smejo bati nadprodukcije žita, kajti žitne potrebe so vedno večje. Že iz gospodarskih in finančnih razlogov mora skrbeti sleherna dežela, da dvigne žitno produkcijo na tako stopnjo, da zadostuje potrebam vsega prebivalstva in da ni dežela navezana na žitni uvoz.

Dobiček in zadovoljstvo
svojih odjemalcev boste
dosegli le s tem blagom

Ljubljanska borza.

26. januarja 1925.

Blago: Madrieri 75×225 mm, paral. na živ rob, ravno odčeljeni, fco meja den. 600; deske monte, 20, 25, 30 mm, fco meja Rateče bl. 590; trami 3/4—6/8, monte, fco naklad. postaja, 1 vag., den. 340, bl. 350, zaklj. 340; bousl hrastovi 80 mm, 90 mm, od 2.50 napr., fco nakl. postaja bl. 1220; lipa, krlji od 20 cm premera naprej, 3 m dolž., lepo zdravo blago, fco meja trans. bl. 460; hrastovi remeljni, 1.90—2.80 m, 50/90 do 95/140 mm, fco meja bl. 1280; pšenica domača fco Ljubljana den. 475; koroza nova, umet. suš., fco Ljubljana bl. 250; koroza nova, dobava februar den. 270, bl. 275; koroza nova, dobava marec bl. 290; koroza nova, dobava april bl. 300; otrobi pšenični, enotni, fco Ljubljana bl. 121.50; moka ameriška, pat. Oceanic, 2 vag., den. 732, bl. 732, zaklj. 732; fižol ribničan, fco Postojna trans. den. 425; fižol ribničan, fco obala Trst bl. 450; fižol prepelčar, fco Postojna trans. bl. 550.

Vrednote: Loter. 2½% drž. renta za vojno škodo den. 124, bl. 128; Celj. pos. den. 209, bl. 212; Ljublj. kred. banka den. 226; Merkant. banka den. 125, bl. 130; Prva hrv. štedionica den. 892, bl. 902; Slav. banka d. d. bl. 80; Str. tov. in liv. bl. 147; Trb. prem. dr. bl. 410; Zdr. pap. Večve den. 100; 4½% kom. zad. Kranj. dež. banke bl. 89.

Tržna poročila.

Mariborski tržni dan (24. januarja).

Promet z mesom in posebno s svinjskim mesom je bil to pot izredno živahen, pa tudi cene so od zadnjega tedna znatno padle. Bilo je 80 slaninarjev na trgu, ki so prodajali svinjino po 20 do 35, slanino 30—35, glavo 10—17 in drob 15—18 Din za kg. Domači mesarji so pa to pot kar tekmovali med seboj. Cene

so bile pri teh: govedina 13—20, telatna 16—20, svinjina 18—20, klobase 20 do 35, prekajeno meso 40, drob 7—15. V mestni mesnici pa so bile cene govedini 16.50, teletini pa 21.50 Din. Vsled teh znižanih cen so postale tudi jedi po gostilnah cenejše, toda ne po vseh. — **Perutnina.** Bilo jo je okoli 400 komadov. Cene so bile kokošim 15—50, racam, gosem in puranom pa 60—150 Din komad. — **Domačih zajčkov** ni bilo videti na trgu. — **Krompir, zelenjava, sadje in druga živila.** Kmetje so pripeljali 10 vozov krompirja na trg in so ga prodajali po 10—11 Din mernik (7½ kg). Drugače so bile cene čebuli 2—5 Din venec, solati 1—2.50 komad ali kupček, kislemu zelju 3.50—4, kisli repi 2, maslu 46, kuhanemu 54, jabolkam 3—6, hruškam 8—18 Din za kg, bučnemu olju 30 do 33 Din liter, jajcem 1—1.25 Din komad (so postala cenejša), limonam 0.75 do 1.50, pomarančam 1—2.50 Din komad. Lončena in lesena roba (košare, jerbasi, peharji itd.) 0.50—1.50 Din komad. Brezove metle so se prodajale po 2—5 Din komad. Sejem je bil dobro obiskan.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 21. t. m., so kmetje pripeljali 8 vozov sena in 1 voz slame, v soboto, 24. januarja, pa 8 vozov sena srednje vrste in 6 vozov slame na trg. Cene so bile senu: 75—90, slami pa 62.50—70 dinarjev za 100 kg.

Cene na tržaškem trgu (22. t. m.; cena za 100 kg). Rdeča pesa 60—100; korenje 50; kisl zelje 30—165; karfijol (po 100 komadov) 80—180; čebula 7—18; fižol 240; fige suhe 220; solata 80—350; jabolka 130—250; krompir 60—80; hruške 100—400; paradižniki 300; radič 250 do 350; radič (rdeč) 180—280; špinata 140 do 320; repa 20—25; kisl repa 6; pomaranče za 100 komadov 7—22.50; česen 90—100; limone (100 komadov) 6 do 6.70; kapus 90; čebula 100—180; orehi 400.

Dunajsko tržno poročilo. Prašiči. Na dunajskem trgu je bilo 20. t. m. skupno 11.185 komadov prašičev. Uvozile so: Poljska 7508 kom., Rumunija 2997 kom., Jugoslavija 138 kom., Ogrska 92 kom. Cene: prima debele svinje 22—22.500, srednje debele svinje 20.500—21.500, stare debele svinje 19—20.000, težke svinje 20—22.000, lahke svinje 19—21.000, angleške mesnate svinje 18—22.000 aK. Potek sejma je bil živahen, cene so padle za ca. 4000 aK. Prodalo se je vse blago. — **Zivina.** 19. t. m. je bilo v St. Marxu 3160 komadov goveje živine. Avstrija 1409 kom., Rumunija 808 kom., Ogrska 775 kom., Češkoslovaška 121 kom., Nemčija 35 kom. Cene: voli Ia 17—18.000, voli Ila 15—16.500, voli IIIa 11—14.500, biki 12—15.000, krave 11 11.500, klobasarice 6500—10.000 aK. Potek sejma slab. Cene so zopet padle za ca. 2000 do 3000 aK.

Cene za sladkor v Carigradu. V Carigradu so sladkorne cene nekoliko porastle, kar je deloma povzročila tudi špekulacija. Tona kristalnega sladkorja stane v tranzitu 19.25 funtov šterlingov, a ocarinjeni sladkor 37 funtov, sladkor v kockah stane 22.60 v tranzitu, a ocarinjen 39 funtov.

Italijanski živinski trg. Povprečna cena goveje živine na raznih sejmih 19. in 20. t. m. je bila sledeča: teleta dorasla Ia lir 10.80—11.10 za kg, zaklane teže, teleta mlečna 6.50—8.50 za 100 kg žive teže. Voli Ia 6, Ila 5.30. Krave 5.80 Ia in 4.90 Ila, junice 5.80 Ia in 4.90 Ila. V Milanu so se prodajala 19. t. m. živa teleta dorasla: Ia 9.80—10.50, Ila 8.50 do 9.70, IIIa 7.50—8.40. Jugoslovanom se izvoz živine v Italijo vsled slabe valute ne izplača.

Dobava, prodaja.

Dobava kableskega materiala. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje na podstavi čl. 86—98 zak. o drž. rač. in njegovega pravilnika ponovno pismeno dražbo za dobavo kableskega in železnega materiala za strešna stojala in betonskega materiala, ki je potreben za razširjenje kableskega omrežja. Dražba se bo vršila 23. februarja t. l. ob enajstih v sobi štev. 43, direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, Sv. Jakoba trg štev. 2. I. nadstropje, vzorci, načrti in pogoji pa se dobivajo in so na vpogled pri tehnični sekciji v sobi štev. 75. Ponudnik mora položiti kavecijo 5% (ali 10% če je tuj državljan) ponudene vsote pri pomožnem uradu podpisane direkcije najkasneje do 10. ure na dan dražbe. Dražbe se lahko udeleži le ponudnik, ki je v tehnični sekciji vpogledal ali prevzel pogoje. Ponudbe morajo biti kolkovane s 100 dinarjev.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna
in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Vse vrste
perilo, gostilniške
prte itd.
opere
pralni
prašek

snežno belo, brez truda
in ceno.

Trgovci ga dobe v
vseh veletrgovinah.

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta št. 3
Krovec, stavbeni, galanterijski in
okrasni klepar. Instalacije vodo-
vodov

Naprava strelvodov. - Kopalniške in
klosetne naprave.
Izdelovanje posod iz pločevine za firnež,
barvo, lak in med vsake velikosti, kakor
tudi posod (škafle) za konzerve

GARANTIRANO ČISTI

MED

od 5 kg naprej razpošilja
po povzetju tvrdka

J. LOVRENČIČ & DRUG
v Križevcih pri Ljutomeru.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) **ob vodi** Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje,
modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.
Telefon 915

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA

Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge
vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.

Telefon štev. 449.

Brzjavlj: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

TISKARNA
"MERKUR"

Trg. ind. d. d.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva ulica
št. 13

Tiska časopise, poset-
nice, knjige, brošure,
letake, cenike, pravila,
lepake, vse trgovske
in uradne tiskovine itd.
v eni in v več barvah

Lastna knjižnica

Telefon št. 337
Računa pri posl. št. računa
št. 13.108

Cenjenim trgovcem in industrijcem se priporoča solidno domače
spedijsko podjetje

"JUGOPORT" na Sušaku, Uskoška ulica št. 55.

Podružnica podjetja na Rakeku in Jesenicah. Prevzema vsakovrsne
transporte, ocarinjenja in vskladiščenja blaga. Informacije brezplačno!